

BOTILSÄTER

8. BOTILSÄTERS KYRKA

KMK dnr 6812/64

Tid:	Medeltid, nyare tid
Fyndår:	1936
Fyndtyp:	Hopat fynd
Antal:	441 mynt
Äldsta mynt:	7 polletter, räknepenningar Sverige, Knut Eriksson (1167-96), penning LL XIA: 1a / Gotland, Visby, penning ca 1130/40-1210/20

Fyndomständigheter

I samband med restaurering av kyrkgolvet, sommaren 1936, övervakade landsantikvarie Helge Kjellin schaktningsarbetena. Mynten påträffades när man sållade utschaktad jord. Dessa arbeten kontrollerades av kandidat Sven Paul Olsson, Kristinehamn och studerande Bo Sjöberg från Botilsäter. De instruerades att samla mynten per kvadratmeter-ruta för att kunna placera dem enligt den skiss, som gjordes efter en uppmätning av kyrkan. Vid arbetena fann man ett mansskelett i koret. Invid dess vänstra arm låg ett mynt. Vilket framgår ej. Vid grävningarna gjordes en stor mängd fynd, t.ex. bronsbeslag, benålar samt söljer och spänner av järn. Man fann rester av en äldre medeltida kyrka.

Sammanlagt påträffades 324 medeltida och 117 nyare tidens mynt.

Beskrivning

Medeltid

SVERIGE: Knut Eriksson (1167-96), Lödöse, penning LL XIA:1a (1 ex)*, LL XII:1a (1 ex); Ca 1200-1225, Lödöse, penning LL

XII:6d (1 ex); Erik Knutsson (1208-16), Götaland, penning LL XIII:1- (2 ex); Valdemar Birgersson (1250-75), Svealand, penning LL IX (1 ex)*, Götaland, penning LL XII:1b (1 ex), LL XVII:1- (1 ex), LL XVII:3 (2 ex), LL XVIIIA var (2 ex), LL XVII:4a (1 ex), LL XVII:4c (2 ex), LL XVII:5c (5 ex), LL XVII:5- (1 ex), LL XVII:6b (2 ex), LL XVII:7 (1 ex), LL XVII:6-9 (1 ex), LL XVII:5-9 (4 ex); Birger Jarl (1250-66), Götaland, penning LL XVIIIA var (2 ex)*; Ca 1250-75, Götaland, penning LL XVIIIB:2b (1 ex), LL XVIIIB: 1-2 (1 ex); Magnus Ladulås (1275-90), Götaland, penning LL XVIIIC:1a (1 ex), LL XVIIIC: 4b (2 ex)*, LL XVIIIC:6b (1 ex); Birger Magnusson (1290-1318), myntort ?, penning LL XXIII:1 (1 ex), LL XXIII:2 (1 ex), LL XXIII:5 (1 ex), halvpenning LL XXIII:8 (2 ex), LL XIII:9 (1 ex)*, LL XXIII: 10 (1 ex); Magnus Eriksson (1319-63), myntort ?, penning LL XXIV (1 ex), LL XXVI:1a var (1 ex), LL XXV:1- (1 ex), LL XXVI:3- (1 ex), LL XXVI:4 (6 ex), LL XXVI:8 (1 ex), LL XXVII:2 (2 ex), LL XXVII:6b (1 ex), LL XXVII:11 (2 ex), LL XXVII:14 (6 ex), LL XXVIIIA (3 ex), LL XXVIII:1a (10 ex), LL XXVIII:2a (4 ex)*, LL XXVIII:2c (1 ex), LL XXVIII:3a (2 ex), LL XXVIII:4b (1 ex), LL XXVIII:4 e (1 ex), LL XXVIII:4b-f (2 ex), LL XXVIIIB (2 ex), LL XXVIII:- (1 ex), LL XXIX:6a (2 ex), LL XXIX:6c (1 ex), LL XXIX:7 (1 ex), LL XXIX:8 (1 ex), LL XXIX:- (2 ex); Slätringsbrakteater med E, H, L, S, myntort ?, penning, LL XXX:1-, 1360-tal/BM 1300-25 (1 ex), LL XXX:3, 1360-tal/BM 1300-25 (1 ex), LL XXX:4a, 1360-tal/BM 1300-25 (1 ex), LL XXX:4b, 1360-tal/BM 1300-25 (1 ex), halvpenning LL XXX:6a, 1360-tal/BM 1300-25 (1 ex), LL XXX:7, 1360-tal/BM 1300-25 (1 ex)*; Brakteater med krönt huvud och bokstav, myntort ?, penning, LL XXXII:1, 1360-63/BM KrH ÄIc, ca 1300-25 (2 ex), KrH ÄIIe, ca 1365-80 (1 ex), KrH ÄIIh, ca 1365-80 (1 ex), KrH YIIa, ca 1430-50 (1 ex)*, KrH YIIc, 1410 - (2 ex), KrH YIIIe, 1470-1500 (4 ex), KrH YIV, 1470-1500 (1 ex), KrA Ä-, 1363-80 (1 ex), KrA YIIa, 1430-70 (2 ex), KrS Äa, 1370-80 (5 ex); SSÄ (1470-1503), Västerås, 1/2 örtug LL IIB:16i (1 ex)*; SSY (1512-20), Stockholm, 1/2 örtug LL VB:9a (1 ex)*.

*Plansch 2:1, 4-8, 11, 14, 16-17.

Botilsäter forts.

GOTLAND: Visby, penning LL XX:2, ca 1130/40-1210/20 (1 ex), LL XX:3 (1 ex), LL XXII:1b, 1210/20-1260/70 (1 ex), gote LL XXXV:4, ca 1420-40/50 (2 ex), LL XXXV:5, ca 1436-49 (1 ex).

GOTLAND UNDER DANMARK: Visby, hvid 1450-talet LL A1 (1 ex)*.

*Plansch 3:10.

DANMARK: Erik Glipping (1259-86), Haland, penning (1 ex), Ribe, penning (1 ex); Erik Menved (1286-1319), Lund, penning (1 ex); Erik av Pommern, Naestved/Lund, hulpenning 1400-20 (8 ex), Næstved, lebarder efter 1424 (3 ex), Lund, lebard efter 1424 (1 ex), gros 1430-talet (1 ex); Kristoffer av Bayern (1440-48), Malmö, hvid (3 ex); Riksrådet (1448), Malmö, hvid (1 ex); Kristian I (1448-81), Malmö, hvid (7 ex); Hans (1481-1513), Malmö, hvid (2 ex); Kristian II, Malmö, klipping 1518-22 (1 ex).

NORGE: Sverre Sigurdsson, myntort ?, penning före ca 1200 (2 ex); Ca 1200, myntort ?, penning Schive VII:75-103 (5 ex)*; Håkon Håkonsson (1217-63), myntort ?, penning Schive VIII:73 (1 ex), NM 22:24 (2 ex), NM 20-22 (?) (2 ex); Ca 1200-1260, myntort ?, NM 22:13 (?) (1 ex), NM 22:19 (2 ex)*; Erik Magnusson (1280-90), Oslo, kvartspenning ca 1280-85 NM 28:5 (1 ex), NM 28:4-5 (2 ex); myntort ?, halvpenning efter ca 1285 NM 29:2 (3 ex), kvartspenning NM 29:3 (9 ex); Hertig Håkon Magnusson (1280-99), Oslo, halvpenning efter ca 1285 NM 32:2 (2 ex), kvartspenning efter 1285 NM 32:3 (23 ex); Eirik Magnusson eller hertig Håkon Magnusson, kvartspenning (2 ex); Håkon V (1299-1319), Bergen och Oslo, penning NM 38:1 (1 ex), NM 40:1 (1 ex), NM 40:2 (4 ex), halvpenning NM 38:4 (1 ex); Magnus Eriks-son (1319-63), myntort ?, penning 1320-30-talen NM 43:1-2 (2 ex), 1350-talet ? NM 46:4 (4 ex), 1360-talet NM 47:2-3 (4 ex); Olav IV (1380-87), myntort ?, penning NM 51 (1 ex); ärkebiskop Gaute Ivarsson (1474-1510), Nidaros, penning (1 ex)*; ärkebiskop Erik Valkendorf (1510-22), Nidaros, penning (1 ex)*.

*Plansch 3:1, 3, 13-14.

TYSKLAND: Stralsund, brakteat 1300-tal (1 ex)*; Dortmund, viertelstüber efter 1451 (1 ex); Mecklenburg, tjurhuvudbrakteat med slät ring 1400-talet (8 ex), med strålring 1400-talet (41 ex)*.

*Plansch 3:5, 11.

LIVLÄNDSSKA ORDEN: Reval, schilling ca 1450-1500 (1 ex)*.

*Plansch 3:12.

EJ BESTÄMBARA: tvåsidig penning, möjl. LL XXVI ? (1 ex); tvåsidigt medeltidsmynt (3 ex); brakteat med slät ring (11 ex); brakteat med strålring (3 ex); brakteat (5 ex).

Nyare tid

SVERIGE: G I, Svartsjö, 4 penningar 1547 (1 ex); J III, Stockholm, 2 öre 1573 (1 ex), $\frac{1}{2}$ öre 1578 (1 ex), 1 fyrk 1589 (2 ex); K IX Stockholm, 1 öre 1609 (1 ex); G II A, Stockholm, $\frac{1}{2}$ öre 1615 (1 ex), Säter, 1 öre 1628 (1 ex); Kristina, Nyköping, $\frac{1}{4}$ öre 1634 (4 ex), Säter/ Nyköping, $\frac{1}{4}$ öre 1635 (1 ex), Säter, $\frac{1}{4}$ öre 1637 (3 ex), myntort ?, $\frac{1}{4}$ öre 1634-44 (3 ex); K X G, Avesta, $\frac{1}{4}$ öre 1659 (1 ex); K XI, Stockholm, 1 öre 1691 (1 ex), 1692 (1 ex), Avesta, $\frac{1}{6}$ öre sm 1666 (4 ex), 1667 (2 ex), 1670 (1 ex), 1671 (2 ex), 1672 (1 ex), 1673 (1 ex), 1674 (1 ex), 1675 (1 ex), 1676 (2 ex), 1677 (2 ex), 167- (1 ex), 1682 (2 ex), 1683 (1 ex), 1686 (1 ex), 16-- (1 ex), Reval, 1 rundstück/öre 1674 (1 ex); K XII, Stockholm, 5 öre sm 1693 (1 ex), 1 öre 1698 (1 ex), 1715 (1 ex), Avesta, $\frac{1}{6}$ öre sm 1707 (1 ex), 1715 (2 ex), Stockholm, 1 daler sm 1718, nödmynt (3 ex); Ulrika Eleonora, Stockholm, 1 öre km 1719 (10 ex), 1720 (2 ex), 1719-20 (3 ex), 1719-20 (1 ex); F I, Stockholm, 1 öre 1722 (1 ex), Avesta, 2 öre sm 1748 (1 ex), 1750 (1 ex), Avesta, 1 öre sm 1749 (1 ex), Stockholm, $\frac{1}{2}$ öre sm 1720 (1 ex), 1721 (1 ex), Stockholm, 1 öre km 1724 (5 ex)*, 1725 (3 ex), 1724-26 (4 ex); U E / F I, Stockholm, 1 öre km 17-- (2 ex); A F, Avesta, 1 öre sm 1769 (1 ex)*; G IV A, Avesta, $\frac{1}{4}$ skilling 1806 (2 ex), 1808 (1 ex), $\frac{1}{12}$ skilling 1802 (3 ex), 1808 (1 ex)*, Avesta, $\frac{1}{2}$ sk. rgs, myntpollett 1800 (2 ex), $\frac{1}{4}$ sk. rgs, myntpollett 1799 (2 ex)*, 1800 (2 ex); K XIV J, Avesta, $\frac{1}{2}$ skilling 1821 (1 ex), $\frac{1}{4}$ skilling 1820 (1 ex), 1825 (1 ex),

Botilsäter forts.

1827 (1 ex), 1829 (1 ex), Stockholm, 1/3 sk.
 bo 1837 (1 ex), 1/6 sk. bo 1835 (1 ex), 1838
 (1 ex), 1843 (1 ex); O I, 1 öre 1858 (1 ex), ½
 öre 1858 (1 ex), 1/3 sk. bo 1850 (1 ex), 1/6
 sk. bo 1849 (1 ex); O II, 2 öre 1874 (1 ex)*.

*Plansch 5:4-8.

DANMARK: Kristian VII, Köpenhamn och
 Altona, 2 skilling 1787 (1 ex)*.

*Plansch 6:8.

NORGE: Fredrik VI, Kongsberg, 2 skilling
 courant 1810 (1 ex), 1 skilling courant 1809
 (1 ex); Oskar II, 1 öre 1877 (1 ex).

Räknepenning

TYSKLAND: Nürnberg, räknepenning
 (1 ex).

Referens: ATA; KMK top.ark.; Vfon. 1937
 s. 210; Hemmingsson 1973-74 s. 23, 1975-
 76 s. 168; Jonsson 1975-76 s. 97, 101;
 Malmer 1975-76 s. 97-101, 1980 s. 168;
 Golabiewski 1983 s. 119; notiser i Göte-
 borgsposten 5 februari 1937, Karlstad
 Tidning 8 feb. 1937, Nya Wermlands Tid-
 ningen 30 januari 1937, Säffle Tidning 13
 juli 1967, Västra Värmland 23, 25 juli 1937.

9. REMMENE

Torpet Bäcken

SHM/KMK 1691

Tid:	Nyare tid
Fyndår:	1851 ?
Fyndtyp:	Ensamfunnet
Antal:	1 mynt

Fyndomständigheter

Myntet hittades

"Wid gräfning i en Potatishage..."
 (SHM/KMK inv.)

av torparen Nils Olsson. Myntet löstes in
 1851 för 4 rdr 3 sk.bo.

Beskrivning

SVERIGE: J III, Stockholm, 6 mark 1590,
 guld.

Referens: ATA; SHM/KMK inv.; KMK top.
 ark.